

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně L. T. B. C., spol. s r. o., se sídlem Limuzská 2110/8, 108 00 Praha 10, proti žalovanému Generálnímu ředitelství cel, se sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně spatřuje nezákonný zásah v tom, že dne 23. dubna 2012 jí nebyly předloženy dokumenty související s analýzou vzorků specifikovaných v protokolu o místním šetření ze dne 4. dubna 2012. Toho dne zajistil Celní úřad Kladno žalobkyni zboží – 320 760 kg surového tabáku – podle § 42 odst. 2 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních; v důsledku toho nemohla žalobkyně se svým majetkem nakládat v době od 4. dubna do 30. dubna 2012, ačkoli neporušila žádnou právní povinnost. Rozhodnutí o uvolnění zajištěného majetku bylo žalobkyni doručeno dne 30. dubna 2012; dne 23. dubna 2012 bylo zajištěné zboží předáno skladovateli, ale žalobkyně se o tom nedozvěděla, a i když toho dne jednala se žalovaným, nebylo jí známo, kdy celní orgány míní uvolnit její majetek.

Podle protokolu ze dne 4. dubna 2012 byly ze zajištěného zboží odebrány vzorky za účelem jejich posouzení celně technickou laboratoří a bylo zřejmé, že výsledky laboratorních analýz budou mít vliv na další zacházení se zbožím. Žalovaný při jednání dne 23. dubna 2012 žalobkyni sdělil, že analýza vzorků již byla ukončena, ale že příslušné dokumenty nemohou být žalobkyni předloženy k nahlédnutí, protože žalovaný nevede se žalobkyní žádné řízení. Takový postup je podle žalobkyně nezákonný a rozporný se základními zásadami správního a daňového řízení. Je pravda, že samotnému žalovanému nepříslušelo procesní postavení správce daně; jelikož však žalovaný podle § 3 odst. 4 písm. l) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, zajišťoval laboratorní zkoumání a analýzu vzorků zboží pro celní a daňové účely, měl příslušné

laboratorní doklady k dispozici a měl je žalobkyni poskytnout. Žalobkyně proto navrhla, aby soud vyslovil, že tento postup žalovaného byl nezákonným zásahem.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že doklady, které žalobkyně požadovala, byly součástí spisu vedeného celním úřadem jakožto správcem daně. Ačkoli žalovaný je správním úřadem pro oblast celnictví s celostátní působností, nelze tuto jeho působnost automaticky spojovat s (jakýmkoli) správním řízením. Žalovaný, resp. celně technická laboratoř, nezabezpečuje pouze laboratorní zkoumání a analýzu vzorků zboží pro celní a daňové účely, ale je i znaleckým ústavem. V případě znaleckých posudků je vázán povinností mlčenlivosti podle § 6 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících; pro celní a daňové účely je mlčenlivost upravena obdobně v systému managementu kvality ISO 9001:2009. Postavení celně technické laboratoře je tedy obdobné jako postavení znalce v rámci daňového řízení: žalovaný vystupuje pouze jako zpracovatel posudku. Je jistě právem žalobkyně nahlížet do svého spisu, toto své právo však musí uplatnit u správce daně, který daňový spis vede (viz § 64 odst. 1 a § 66 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu). Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

Žaloba není důvodná.

Podle judikatury jde o nezákonný zásah tam, kde je jeho důsledkem změna v právním postavení adresáta, tj. adresát je povinen na jeho základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet, nebo jednání strpět (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. ledna 2008, č. j. 3 Aps 3/2006-54). Toto pojetí NSS rozšířil v usnesení rozšířeného senátu publikovaném pod č. 2206/2011 Sb. NSS; podle něj zásahová žaloba chrání proti jakýmkoliv aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout jeho práva a povinnosti a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít tedy nutně pouze o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“). Pojmovým znakem takového zásahu je však právě způsobilost zasáhnout práva či povinnosti dotčené osoby.

Soud má za to, že odepření výsledku laboratorní analýzy vzorku zajištěného zboží se nemohlo přímo dotknout práv či povinností žalobkyně, resp. nemohlo mít za následek přímé zkrácení jejích práv. Žalobkyně ostatně ani neuvedla, jaká taková práva mohla připadat v úvahu. Žalobkyně byla v době tvrzeného zásahu účastníkem řízení ve věci zajištění vybraných výrobků, které s ním vedl Celní úřad Kladno. Výsledek posouzení zajištěných výrobků celně technickou laboratoří je významným podkladem v řízení o zajištěných výrobcích, a účastník takového řízení má jistě právo se s takovým podkladem seznámit (formou nahlížení do spisu). Taková práva má však účastník řízení zajistit a poskytnout orgán, který řízení vede, nikoli jakýkoli další orgán celní správy.

Pokud žalovaný v řízeních týkajících se zajištěných vybraných výrobků zabezpečuje laboratorní zkoumání a analýzu vzorků zboží podle § 3 odst. 4 písm. l) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky (ve znění účinném do 31. prosince 2012), nevykonává vrchnostenskou správu a nevede žádné řízení. Výsledek jeho činnosti (protokol o laboratorní zkoušce) je pouze podkladem řízení, z něhož si příslušný celní orgán vedoucí řízení činí úsudek o skutkovém stavu; tento podklad přitom nemá povahu osvědčení či jiného úkonu (podkladové rozhodnutí), jímž by bylo autoritativně o skutkovém stavu rozhodnuto. Žalovaný tedy pojmově vůbec nemůže přímo porušit účastnická práva žalobkyně – takové přímé porušení by přicházelo v úvahu pouze ze strany příslušného celního orgánu, který řízení vede.

Jednání žalovaného tedy nijak nezasáhlo do existujících právních poměrů žalobkyně, žalobkyni nevznikla povinnost něco konat, něčeho se zdržet či něco strpět, ani jí nebylo znemožněno vykonávat svá (účastnická) práva. Za těchto okolností je pojmově vyloučeno hovořit o nezákonném zásahu.

Z již citovaného ustanovení § 3 odst. 4 písm. l) zákona č. 185/2004 Sb. vyplývá, že věcnou působnost v oblasti laboratorního zkoumání vzorků zboží žalovaný vykonává „pro celní a daňové účely“. Výkon této působnosti žalovaného je tedy omezen na součinnost s celními a

daňovými orgány veřejné správy, pro jejich účely jeho činnost slouží, a nelze dovozovat, že by komukoliv jinému příslušelo právo vyžadovat výsledky této činnosti. Odepření výsledku laboratorní zkoušky komukoliv jinému než orgánům takto vymezeným tedy nemůže být postupem v rozporu se zákonem.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; městský soud proto zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. dubna 2015

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková